

ปัญหาการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาคดีอาญา
ศึกษาเฉพาะกรณีการนำขึ้นที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

ว่าที่พันตำรวจตรี เสริมสกุล ชำวัดนพันธ์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

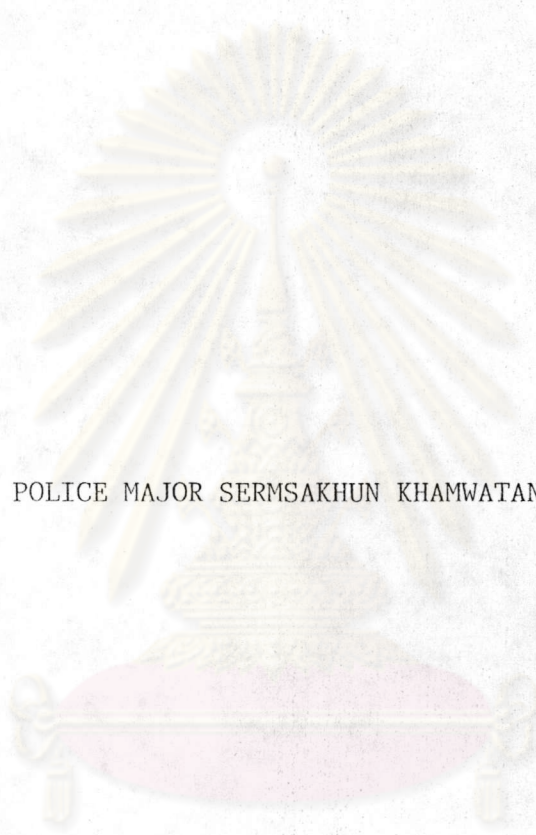
พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-672-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1341 6482

PROBLEMS CONCERNING PROTECTION OF THE ACCUSED
A CASE STUDY OF REENACTMENT OF SCENE OF
CRIME TO SUPPORT GUILTY PLEA

POLICE MAJOR SERMSAKHUN KHAMWATANAPAN

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Laws

Department of Law
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-672-4

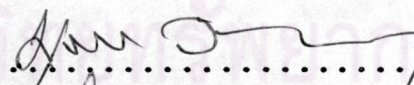
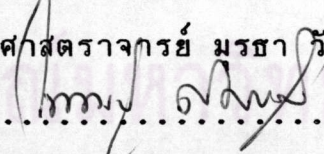

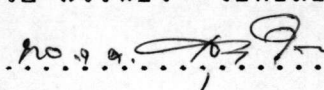

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาคดีอาญา : ศึกษาเฉพาะ
กรณีการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ
โดย   ว่าที่พันตำรวจตรี เสริมสกุล ขำวัฒนพันธุ์
ภาควิชา   นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มรณา วัฒนะชีวะกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ พรเพชร วิชิตชลชัย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ พล.ต.ต. สุวัฒน์ชัย ใจหาญ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อารยา เกษมทรัพย์ : การฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหาย : ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง (INJURED PERSON'S CHARGE OF CRIMINAL CASE : A STUDY ON WHICH THE PUBLIC PROSECUTOR ORDERS NOT TO CHARGE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ไพฑูริย์ คงสมบูรณ์, ผศ.ณรงค์ ใจหาญ, 127 หน้า. ISBN 974-584-671-6

การดำเนินคดีอาญาในสมัยดั้งเดิมเกือบทุกประเทศจะใช้หลักการดำเนินคดีอาญาโดยผู้เสียหาย โดยถือว่าเป็นสิทธิและหน้าที่ของผู้เสียหายที่จะต้องฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนแก่ผู้กระทำผิดด้วยตนเอง ต่อมาหลักการดำเนินคดีอาญาได้ถูกพัฒนาเปลี่ยนแปลงเป็นหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐซึ่งถือว่าการดำเนินคดีอาญาเป็นหน้าที่ของรัฐโดยเจ้าพนักงานของรัฐเท่านั้นเป็นผู้มีอำนาจในการฟ้องคดีอาญา ส่วนเอกชนผู้ได้รับความเสียหายไม่มีสิทธิฟ้องคดีอาญาด้วยตนเอง

ในประเทศไทยกฎหมายบัญญัติให้การฟ้องคดีอาญาเป็นอำนาจของพนักงานอัยการแต่ในขณะเดียวกันผู้เสียหายก็มีสิทธิฟ้องคดีอาญาได้ด้วย จากการศึกษาพบว่าการศึกษาที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีอาญาด้วยตนเองถึงแม้ว่าพนักงานอัยการจะสั่งไม่ฟ้องคดีนั้นแล้วก็ตาม ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินคดีอาญาของรัฐและส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญาอย่างมาก อาทิเช่น อาจจะถูกดำเนินคดีอาญา 2 ครั้ง อันเป็นการต้องห้ามตามหลักที่ว่าบุคคลจะไม่ถูกดำเนินคดีอาญา 2 ครั้งในความผิดเดียวกัน ประกอบกับในปัจจุบันได้มีกฎหมายและระเบียบที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมการใช้จ่ายสิทธิในการสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการอย่างรัดกุม จึงอาจกล่าวได้ว่าการสั่งคดีของพนักงานอัยการเป็นไปด้วยความมีเหตุผล ความถูกต้องอยู่บนหลักการของพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ในชั้นสอบสวน และแม้พนักงานอัยการจะสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาก็หาได้ทำให้คดีอาญานั้นระงับลงไปไม่ เพราะหากมีพยานหลักฐานใหม่เกิดขึ้นก็อาจมีการนำพยานหลักฐานนั้นมาสอบสวนและดำเนินการสั่งคดีอีกครั้งหนึ่งได้ การที่จะให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาได้แม้พนักงานอัยการจะมีคำสั่งไม่ฟ้องจะไม่ส่งผลต่อการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาแต่ประการใด ดังนั้น ผู้เขียนจึงเสนอแนะให้มีการปรับปรุงบทบัญญัติกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญา โดยตัดอำนาจในการฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหายในคดีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง เพื่อเป็นการขจัดผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหายในกรณีดังกล่าวให้หมดไป

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... นิติศาสตร์
สาขาวิชา ..... นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C270051 : MAJOR LAW

KEY WORD: : CRIMINAL PROSECUTION / INJURED PARTY / PROSECUTOR'S ORDER TO DROP CHARGE

ARAYA KASEMSAP : INJURED PERSON'S CHARGE OF CRIMINAL CASE : A STUDY ON WHICH THE PUBLIC PROSECUTOR ORDERS NOT TO CHARGE. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. PAITON KONGSOMBOON, CO. ADVISOR : ASST.PROF. NARONG CHAIHAN. 127 pp. ISBN 974-584-671-6

In the past, most countries adhered to the principle of criminal prosecution by and on behalf of the victim. The victim had the right and duty to demand justice from the offender. However, the principle of criminal prosecution has since been changed so that such criminal prosecution is the sole responsibility of the States duly appointed authorities. The injured party no longer has the right to prosecute a criminal case on his own authority.

In Thailand, a criminal proceeding can only be undertaken by the Public Prosecutor, however, at the same time the injured party also has the right to file a criminal case. From a study it was found that the laws allow the injured party to prosecute on his own even though the Public Prosecutor has decided against prosecution. This has affected the criminal procedures of the State and also affects the rights of a criminal suspect. For example, the suspect could be charged twice with the same offense which is against the principle of protection against double jeopardy. Present law is well conceived to guide the decision of a Public Prosecutor to drop charges when the said charges are not supported by evidence gathered from witness(es) during the investigation stage. However, should there be new evidence brought forward. The case can be re-opened and re-investigated. The right of the injured party to file a criminal case even though the Public Prosecutor has dropped charges creates a double-jeopardy situation in the proceedings of Justice. The author therefore suggests that changes be made in the law and regulations concerning the proceedings of criminal case. This change should remove the right of the injured party to file a criminal case where such charges have been previously dropped by the office of the Public Prosecutor. This will eliminate the problem of potential double-jeopardy.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ประสบความสำเร็จจากบรรดาคุณอาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความรู้คำแนะนำแก่ผู้เขียนทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้า วิจัย และการค้นคว้ารวมตลอดถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุรธา วัฒนะชีวะกุล ท่านอาจารย์ พรเพชร วิชิตชลชัย ท่านอาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ท่านอาจารย์ พล.ต.ต. สุวัฒน์ชัย ใจหาญ และรองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และดูแลการทำวิทยานิพนธ์มา โดยตลอด ตั้งแต่การเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ การสอบเค้าโครง การค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการตรวจแก้ไขความเรียบร้อยของวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลงด้วยดี

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างมาจากพันตำรวจโท ไพฑูรย์ แสงเรือง ร้อยตำรวจเอก วันชัย ชารณธรรม ร้อยตำรวจตรี ปรีชา จันทรสว่าง คุณอารยา เกษมทรัพย์ คุณอุราพร พาขุนทด และคุณสุภาณี ต้นจำปา ที่ได้เสียสละเวลาช่วยเหลือค้นคว้าและแปลเอกสารต่างประเทศ ตลอดจนในด้านการจัดพิมพ์ทำให้ผู้เขียนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นอย่างดี

ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อทุก ๆ ท่านที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนประสบความสำเร็จลงสมความมุ่งหวัง

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเกิดประโยชน์ขึ้นในด้านใดก็ตาม ผู้เขียนขอกราบมอบให้เป็นกตเวทิตาแก่ บุพการี บิดามารดา คุณอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณที่ผู้เขียนเคารพรักทุกท่านและบรรดาผู้แต่งตำรา หรือบทความต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้ศึกษาค้นคว้า รวมถึงสถาบันการศึกษาทุกแห่งที่ให้ความรู้แก่ผู้เขียน หากมีข้อบกพร่องผิดพลาดผู้เขียนขอรับไว้เพื่อนำไปเป็นความรู้และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ว่าที่พันตำรวจตรี เสริมสกุล ขำวัฒนพันธ์

สารบัญ

ซี

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สมมุติฐานของการศึกษา.....	7
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	8
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 ความสำคัญของคำรับสารภาพกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี- อาญา.....	10
2.1 คำรับสารภาพกับกระบวนการที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1.1 ความหมายของคำรับสารภาพ.....	10
2.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคำรับสารภาพกับกระ- บวนการดำเนินคดีอาญา.....	12
1. คำรับสารภาพในชั้นพนักงานสอบสวน.....	12
2. คำรับสารภาพในชั้นพนักงานอัยการ..	18
3. คำรับสารภาพในชั้นการพิจารณาของ- ศาล.....	22
2.2 การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน.....	28
2.2.1 คำรับสารภาพของจำเลยในชั้นศาล.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2.2.2	คำรับสารภาพของผู้ต้องหาในชั้นพนักงานสอบสวน.....	31
1.	พิจารณาทางด้านวิธีการที่ทำให้ผู้ต้องหารับสารภาพ.....	34
2.	พิจารณาในด้านสิทธิของผู้ต้องหาที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย.....	50
2.2.3	การชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานกรณีคำรับสารภาพของผู้ต้องหาในคดีอาญา.....	64
1.	หลักเกณฑ์การชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน	65
2.	แนวคำพิพากษาศาลฎีกากรณีคำให้การรับสารภาพชั้นสอบสวน.....	68
3	การนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ.....	81
3.1	ความหมาย วิวัฒนาการและความสำคัญของการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ.....	82
3.1.1	ความหมายของการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ.....	82
1.	การทำแผนประทุษกรรม.....	82
2.	การนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ.....	84
3.1.2	วิวัฒนาการของการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ.....	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3.1.3	ความสำคัญของการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบ คำรับสารภาพ.....	88
1.	ความสำคัญของการนำชี้ที่เกิดเหตุ ประกอบคำรับสารภาพต่อการดำเนินคดี อาญาในชั้นพิจารณาของศาล.....	88
2.	ความสำคัญของการนำชี้ที่เกิดเหตุ ประกอบคำรับสารภาพในด้านอื่น ๆ..	93
3.2	วิธีการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพและระ เบียบวิธีการปฏิบัติ.....	94
3.2.1	ระเบียบวิธีการปฏิบัติ.....	94
3.2.2	วิธีการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ	100
3.3	ขอบเขตและการควบคุมการปฏิบัติในการนำชี้ที่เกิด เหตุประกอบคำรับสารภาพ.....	105
3.3.1	ขอบเขตของการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำ รับสารภาพ.....	106
3.3.2	การควบคุมการปฏิบัติในการนำชี้ที่เกิดเหตุ ประกอบคำรับสารภาพ.....	108
3.3.3	ข้อยกเว้นของการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบ คำรับสารภาพ.....	110
3.4	การนำผลของการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสาร ภาพไปใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นการพิจารณาคดีของ ศาล.....	111

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลกระทบที่เกิดจากการนำซีซีทีที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพและ- มาตรการแก้ไข.....	119
4.1 ผลกระทบต่อสิทธิและสถานะของผู้ต้องหา.....	119
4.1.1 กรณีผู้ต้องหาถูกบังคับ ชู้เช็ญ หรือ จูงใจ ด้วยวิธีการอันมิชอบประการอื่น.....	120
4.1.2 กรณีผู้ต้องหาสมัครใจ.....	121
1. ผลกระทบต่อสิทธิที่ได้รับการสันนิษฐาน ว่าเป็นผู้บริสุทธิ์.....	122
2. ผลกระทบต่อสิทธิที่จะไม่ให้การและ - สิทธิที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง	126
3. ผลกระทบต่อชื่อเสียงเกียรติภูมิและ - สถานะทางสังคมของผู้ต้องหา.....	128
4.2 ผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลอื่น.....	130
4.2.1 บุคคลที่เกี่ยวข้องในคดี.....	131
4.2.2 บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในคดี.....	132
4.3 ผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินคดีอาญาของรัฐ....	132
4.3.1 ผลกระทบต่อการดำเนินคดีอาญาชั้นพนักงาน สอบสวน.....	132
4.3.2 ผลกระทบต่อการดำเนินคดีอาญาชั้นพนักงาน อัยการ.....	133
4.3.3 ผลกระทบต่อการดำเนินคดีอาญาชั้นศาล....	133
4.4 ผลกระทบต่อพยานหลักฐานอื่นในคดี.....	134

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.5	สรุปข้อดี - ข้อเสียของการนำซีพีที่เกิดเหตุประกอบค่า รับสารภาพ..... 136
4.5.1	ข้อดี..... 136
4.5.2	ข้อเสีย..... 138
4.6	มาตรการแก้ไข..... 138
4.6.1	มาตรการยกเลิกการนำซีพีที่เกิดเหตุประกอบ ค่ารับสารภาพ..... 139
4.6.2	มาตรการแก้ไขปรับปรุงระเบียบวิธีการปฏิบัติ ในการนำซีพีที่เกิดเหตุประกอบค่ารับสาร- ภาพเพื่อให้อยู่ภายในขอบเขตที่เหมาะสม.. 139
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ..... 141
5.1	บทสรุป..... 141
5.2	ข้อเสนอแนะ..... 144
บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	162
ประวัติผู้เขียน.....	195